

การปรับเปลี่ยนการอัดข้อความภาษาไทย

นางสาวเรวดี ลิมปิโชคกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิรกรรมคอมพิวเตอร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-965-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017624

๑๑๗๓๔๔๗๑๒

IMPROVEMENT OF THAI TEXT COMPRESSION

Miss Rawedee Limpichotikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Computer Engineering
Graduate School
Chulalongkorn University
1991
ISBN 974-578-965-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การปรับเปลี่ยนการอัดชั้นความภาษาไทย
โดย นางสาวเรวดี ลิมปิโชคกุล
ภาควิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ จาرمุษตร์ บี๊กกอง^{*}
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ รัตนพักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้มีบัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรนภัย)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ไกรวิชิต ตันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ จาرمุษตร์ บี๊กกอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ รัตนพักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เดือน ลินธุพันธ์ประทุม)

พิมพ์เพื่อสนับสนุนก้าวข้ามพันธุ์ภาษาในกรอบสีเขียวนี้เพื่อคงแท้ที่ดี

เรวตี ลิมปิโชคิฤทธิ์ : การปรับเปลี่ยนการอัดข้อความภาษาไทย (IMPROVEMENT OF THAI TEXT COMPRESSION) อ.ที่ปรึกษา : อ. Jarvis ม่าตร ปั่นทอง อ.ที่ปรึกษาร่วม : พศ.คร. วีระ รื้วพิทักษ์, 82 หน้า. ISBN 974-578-965-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหารือการอัดข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนวิธีการจากเดิมที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สำหรับน้ำไปใช้ในการอัดข้อความภาษาไทย จากการศึกษาการอัดข้อมูลวิธีต่าง ๆ ในปัจจุบัน พบว่าวิธีการที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับการอัดข้อความภาษาไทย ได้แก่ วิธีการของอัลกอริทึมชัฟแมน (Huffman Algorithm) และวิธีการของอัลกอริทึมแอลแซดตับบลิว (LZW Algorithm) การปรับเปลี่ยนวิธีการจะนำข้อมูลคำไทยที่พบบ่อยในชีวิตประจำวัน จากการวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์คำไทย (Thai Word Analysis) สร้างเป็นแฟ้มข้อมูลคำไทย เพื่อนำมาใช้ในการอัดสอง

ในการทดสอบเพื่อศึกษาความสามารถในการอัดข้อมูลของวิธีการที่ปรับเปลี่ยนกับข้อมูลขนาดต่าง ๆ พบว่า วิธีการที่ปรับเปลี่ยนสามารถให้ประสิทธิภาพการอัดข้อมูลสูงขึ้นกว่าเดิม สามารถลดขนาดข้อมูลลงได้โดยเฉลี่ย 40-55 เปอร์เซนต์ ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของข้อมูลและลักษณะของข้อมูลที่สอดคล้องกับแฟ้มข้อมูลคำไทย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างวิธีการที่ปรับเปลี่ยนทั้งสองวิธีพบว่า วิธีการของอัลกอริทึมชัฟแมนที่ปรับเปลี่ยน เป็นวิธีการที่มีอัลกอริทึมที่ซับซ้อนกว่า และใช้เวลาในการอัดข้อมูลมากกว่าวิธีการของอัลกอริทึมแอลแซด - ตับบลิวที่ปรับเปลี่ยน ดังนั้นวิธีการของอัลกอริทึมแอลแซดตับบลิวที่ปรับเปลี่ยน จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสม สำหรับน้ำไปใช้ในการอัดข้อความภาษาไทย

คุณชีวิตา ภานุสินธุ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

ภาควิชา ..... วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 1705
สาขาวิชา ..... วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 1705
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต ..... นุสิต ลิมปิโชคิฤทธิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาชั่วคราว ..... Sh ๕๖

กับการต่อสืบทอดกันต่อไปในที่นี้เป็นการบันทึกไว้ในรูปแบบภาษาไทย

RAWEDEE LIMPICHOTIKUL : IMPROVEMENT OF THAI TEXT COMPRESSION.
THESIS ADVISOR : MR. JARUMATR PINTHON. ASST.PROF. WEERA
RIEWPIKUK, Ph.D. 82 pp. ISBN 974-578-965-8

An objective of this research is to search for the efficient methods of data compression and improve the methods to increase the efficiency when compressing Thai text. The two efficient methods, Huffman algorithm and LZW algorithm have been found to give a high compression efficiency and suitable for use with Thai text. An further improvement, words that are frequently found in Thai text which is obtained from Thai Word Analysis, a research of Kasetsart University, will be used to create a Thai word file for use with these two methods.

From the experiment, examples of various file sizes are presented to demonstrate the increasing performance of improved methods, give a compression efficiency of about 40-55 percents. The increasing performance depending on file sizes and Thai semantics in files. When comparing the improved methods in terms of compression time and algorithm complexity, it show that improved Huffman algorithm take more time than improved LZW algorithm because it is more complex. Therefore the improved LZW algorithm is suitable method in compressing Thai text.

ศูนย์วิทยพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิศวกรรมศาสตร์ รหัส 10105
สาขาวิชา ..... วิศวกรรมศาสตร์ รหัส 10105
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... นฤทธิ์ พัฒนาวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan .....

กิตติกรรมประภาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์
จาrmumatr บินกอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ผศ.ดร. วีระ รัตนิกษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม จังขอขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองมา ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ รศ. ยืน ภู่วรรณ ที่ได้อนุเคราะห์ชื่อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์
ขอขอบพระคุณสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้เอื้อเฟื้ออุปกรณ์บริการที่ ขอขอบพระคุณ
บังกิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
ท้ายนี้ ผู้วิจัย ควรขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

逮ดี ลิมบีโชคกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิจกรรมประการ	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญรูป	๘
บทที่	
1. บทนำ	
การลดขนาดข้อมูล	1
ลำดับชั้นของวิธีการอัดข้อมูล	3
แนวทางการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2. การอัดข้อมูล	
ทฤษฎีชั้นของการอัดข้อมูล	8
อัลกอริทึมการอัดข้อมูลที่ไม่ซึ้งกับชีวนิตรี	16
อัลกอริทึมที่มีการนำไปใช้ในปัจจุบัน	26
3. การอัดข้อความภาษาไทย	
ความเหลือเฟือในข้อความภาษาไทย	28
การอัดข้อความภาษาไทยที่ซึ้งกับชีวนิตรี	29
การอัดข้อความภาษาไทยที่ไม่ซึ้งกับชีวนิตรี	30
แนวทางการวิจัยการอัดข้อความภาษาไทย	30
4. การปรับเปลี่ยนการอัดข้อความภาษาไทย	
การปรับเปลี่ยนอัลกอริทึมอัตน์	31
การปรับเปลี่ยนอัลกอริทึมแอลแซดตันบิว	37
การวิเคราะห์เชิงประสิทธิภาพของอัลกอริทึมอัตน์ที่ปรับเปลี่ยน	42
การวิเคราะห์เชิงประสิทธิภาพของอัลกอริทึมแอลแซดตันบิว ที่ปรับเปลี่ยน	42

5. การทดสอบประสิทธิภาพการอัดข้อมูล	
ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ	44
ขั้นตอนการทดสอบ	44
การทดสอบข้อความภาษาไทยล้วน	45
การทดสอบข้อความภาษาไทยทั่ว ๆ ไป	45
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ประวัติผู้เขียน	82

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 5.1 การทดสอบประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	47
ตารางที่ 5.2 การทดสอบเวลาที่ใช้ในการอัดและการขยายข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	49
ตารางที่ 5.3 การทดสอบประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีที่ปรับเปลี่ยนที่ใช้คำไทย 255 คำ และ 511 คำ	52
ตารางที่ 5.4 การทดสอบเวลาที่ใช้ในการอัดและการขยายข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีที่ปรับเปลี่ยนที่ใช้คำไทย 255 คำ และ 511 คำ	53
ตารางที่ 5.5 การทดสอบประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	54
ตารางที่ 5.6 การทดสอบเวลาที่ใช้ในการอัดและการขยายข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	56
ตารางที่ 5.7 การทดสอบประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีที่ปรับเปลี่ยนที่ใช้คำไทย 255 คำ และ 511 คำ	59
ตารางที่ 5.8 การทดสอบเวลาที่ใช้ในการอัดและการขยายข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีที่ปรับเปลี่ยนที่ใช้คำไทย 255 คำ และ 511 คำ	60

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 วิธีการลดขนาดข้อมูล	2
รูปที่ 1.2 วิธีการอัดข้อมูลที่ไม่ขึ้นกับชีแมเนติก	5
รูปที่ 2.1 ตัวอย่างการแทนรหัส	9
รูปที่ 2.2 อัลกอริทึมการอัดข้อมูล	10
รูปที่ 2.3 ฟังก์ชันของสารสนเทศ	12
รูปที่ 2.4 วิธีการของชานนอน-ฟาน	17
รูปที่ 2.5 วิธีการของชัฟเเมน	18
รูปที่ 2.6 รูปแบบความน่าจะเป็นของข้อมูล	20
รูปที่ 2.7 การเข้ารหัสและการสร้างลิสต์โดยอัลกอริทึมปีโอลีดับบิว	24
รูปที่ 2.8 การซ้ายไปหน้าของรหัส a ในลิสต์	24
รูปที่ 2.9 การสร้างรหัสใหม่ที่ได้จากอ่านข้อมูล ababccabcc	25
รูปที่ 2.10 การเข้ารหัสข้อมูล	26
รูปที่ 4.1 การอัดข้อมูล โดยอัลกอริทึมชัฟเเมน	31
รูปที่ 4.2 รูปแบบของรหัสหน้า	32
รูปที่ 4.3 การอัดข้อมูล โดยอัลกอริทึมชัฟเเมนที่ปรับเปลี่ยน	33
รูปที่ 4.4 ตารางรหัส ตารางคำไทย และชัฟเเมนกรี	34
รูปที่ 4.5 ข้อมูลที่เข้ารหัส	34
รูปที่ 4.6 การขยายข้อมูล โดยอัลกอริทึมชัฟเเมนที่ปรับเปลี่ยน	35
รูปที่ 4.7 ฟังก์ชันแซช	38
รูปที่ 4.8 ตารางที่ใช้ในการเข้ารหัส	38
รูปที่ 4.9 ตารางที่ใช้ในการถอดรหัส	38
รูปที่ 4.10 การกระจายคำไทย	39
รูปที่ 4.11 ตารางรหัสของอัลกอริทึมแอลแซดตับบิวที่ปรับเปลี่ยน	39
รูปที่ 4.12 ตารางรหัสและข้อมูลที่เข้ารหัส โดยอัลกอริทึมแอลแซดตับบิว	40
รูปที่ 4.13 ตารางรหัสและข้อมูลที่เข้ารหัส โดยอัลกอริทึมแอลแซดตับบิว ที่ปรับเปลี่ยน	41
รูปที่ 5.1 กราฟแสดงประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยล้วน เบรย์บเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	48

รูปที่ 5.2	กราฟแสดงเวลาที่ใช้ในการอัดข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	50
รูปที่ 5.3	กราฟแสดงเวลาที่ใช้ในการขยายข้อมูลภาษาไทยล้วน เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	51
รูปที่ 5.4	กราฟแสดงประสิทธิภาพการอัดข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	55
รูปที่ 5.5	กราฟแสดงเวลาที่ใช้ในการอัดข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	57
รูปที่ 5.6	กราฟแสดงเวลาที่ใช้ในการขยายข้อมูลภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดิมและวิธีการที่ปรับเปลี่ยน ที่ใช้คำไทย 255 คำ	58

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย